

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 08-04-2019

Mødedato Mandag d. 08. april 2019 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

RessourceCenter i Vejle Nord (RCV).....	3
Budget 2020-2023 - Kapacitetsanalyser og driftsudfordringer.....	6
Anlægsbevilling - Klimatilpasningsprojekt - Østbykvarteret.....	8
Ansøgning om deltagelse i DK2020 den fælles indsats mod klimaforandringerne.....	12
Beskyttelse af boringsnære arealer og sløjfning af gamle boringer og brønde.....	14
Præsentation af visioner, principper og mål i Natur- og Friluftsstrategi 2019.....	16
Orientering om udvikling af Store Grundet Skov Syd til sundhedsskov.....	17
Brug af Friluftsprisen i Store Grundet Sundhedsskov.....	19
Godkendelse af oplæg til ny kultur-, idræts- og fritidspolitik.....	21
Orientering om undersøgelser af malakitgrønt m.m. i søerne i Randbøldal.....	23
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	25
Meddelelser.....	26

Punkt 50: RessourceCenter i Vejle Nord (RCV)

07.00.00-P20-1-16

Resume

Vejle Kommune har gennem to årtier gået forrest i arbejdet med fremtidens løsninger for affaldsområdet, med en af landets højeste udsorteringsprocenter som resultat.

Det ambitiøse arbejde skal fortsætte, og næste skridt er at beslutte etablering af et nyt resourcecenter (RCV), der skal rumme fremtidens affaldshåndtering, og hvor affaldet i stigende grad skal ses om en del af den cirkulære økonomi. Det kommende RCV skal arbejde med øget genanvendelse, ny teknologi, direkte genbrug og mere indbydende og motiverende rammer for borgerne på centret. Dermed vil RCV blive en del af Vejles resiliente profil. Med denne dagsorden fremlægger forvaltningen bl.a. tids- & procesplan samt forslag til placering i Vejle Nord, til godkendelse. Natur- og Miljøudvalget godkendte i januar i år (sag 1, 14. januar 2019) 10 principper for det fremtidige anlæg. De 10 principper har været styrende for arbejdet med et nyt resourcecenter. Eksterne rådgivere har endvidere gennemført et omfattende behovs- funktions- og analysearbejder, der bl.a. har forholdt sig til befolkningstilvækst, trafik, affaldsmængder, bæredygtighed m.m.

Sagsfremstilling

Der har gennem en længere årrække været arbejdet med at flytte AffaldGenbrug fra Vestre Engvej til en ny placering i Vejle Nord. Således godkendte Byrådet 2013 en masterplan omkring fremtidig struktur for AffaldGenbrug (sag 107 – Byrådet 6. juni 2013). En del af denne beslutning var, at der skulle etableres et resourcecenter i en OPP-model. Kammeradvokaten rejste dog i 2014 tvivl om denne model, hvorfor forvaltningen satte arbejdet i bero. Ved årsskiftet 2014/15 blev arbejdet genoptaget i en model baseret på en traditionel offentlig ejermodel.

I slutningen af 2017 blev en behovs- og funktionsanalyse i forhold til et fremtidig affaldsanlæg afsluttet. Analysen blev udarbejdet af forvaltningen sammen med rådgivningsfirmaerne Cowi og Bascon. Analysen dækker blandt andet over befolkningstilvækst, trafik, affaldsmængder, bæredygtighed mv. Der er lagt vægt på, at et nyt center skal kunne opfylde lokale, nationale samt internationale krav på området, samt være robust i forhold til at kunne rumme fremtidens lovkrav og teknologier. RCV vil blive opført til fremskrivninger af affaldsmængder og trafikbelastning til minimum 2050.

Ligeledes er der taget udgangspunkt i de beslutninger og drøftelser, der har været omkring emnet de seneste år i Natur- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet. De politiske drøftelser om emnet er opsummeret i de 10 principper for et nyt RCV, der er besluttet af Natur- og Miljøudvalget 23. januar 2017 og genbekræftet af Natur- og Miljøudvalget april 2018:

1. Resourcecenteret skal være fleksibelt og tilpasses samfundsudviklingen med fortsat fokus på øget genanvendelse
2. Centeret skal bidrage til udvikling og gerne skabe nye private arbejdspladser i området
3. Centeret skal placeres i Vejle N.
4. Brugere af genbrugspladsen på centeret skal opleve højt serviceniveau (være nemt) og inspireres til resourceudnyttelse
5. Resourcecenteret skal drives af Vejle Kommune og indsamling af dagrenovation og slutbehandling af affald sker gennem private leverandører
6. Centeret indeholder, som min., de samme funktioner som i dag – undtaget kompostering
7. Valg af løsning for etableringen skal ske med udgangspunkt i totaløkonomiske betragtninger og ikke blot anlægsudgifter
8. Arkitektur anvendes aktivt som middel til at opnå optimale og nyskabende løsninger
9. Etableringen sker med fokus på miljøet og der bygges bæredygtigt (DGNB-certificeret)
10. Prisen for opførelsen af centeret skal ligge på et niveau, der gør, at forbrugerne oplever uændret, eller gerne lavere gebyrer som følge af etableringen

Hvad skal det nye RCV kunne?

RCV opføres efter et arkitektonisk princip, som skal give sammenhæng med landskabet og bidrage til et funktionelt design. Der er tilstræbt et bæredygtigt byggeri (DGNB-certificeret) og visionære rammer for fremtidens affald, der gør RCV til en del af Vejles resiliente profil. DGNB-certificering omhandler administrationsbygningen.

Borgerne skal opleve at det bliver nemt at komme af med sit affald/materialer. Der ønskes en containerfri plads, hvorfor facaden udnyttes til at lave indkast i stedet for containere. Der kommer nye teknologiske løsninger med skærme ved hvert indkast/fraktion.

RCV skal laves med minimalt støj, støv og lugt – både for gæster og medarbejdere. Affaldsaflæsning og affaldssortering skal i vid udstrækning foregå under tag. Det gør centret mere attraktivt for brugerne, men har også den fordel, at materialerne kan afleveres tørre, hvilket øger kvaliteten. Det betyder en højere genanvendelse af de pågældende materialer og dermed en bedre økonomi i forbindelse med afsætning.

Der placeres et formidlingscenter i genbrugsområdet, hvor borgere og andre gæster kan orientere sig i den nyeste information om affaldssortering, og hvor der kan afvikles udstillinger og events om cirkulær økonomi, upcycling, bedre udsortering med henblik på genanvendelse og direkte genbrug, eksempelvis udstilling af køkkenløsninger/sortering i hjemmet.

Der bliver et stort område til genbrugseffekter, hvor det ønskes at finde løsninger med fokus på mere direkte genbrug og mere udnyttelse af materialerne. Indretningen af genbrugspladsen på Ressource Center Vejle skal understøtte tanken om affald som ressourcer og handelsvarer, og lede tankerne mere i retning af en handelsgade end en endestation for affald. RCV vil blive opført med fleksibel bygningsmodellering. Da vi ikke kender fremtidens krav, samarbejdsformer samt sorteringsfragmenter skal det hele tiden være muligt at omstille sig og tilpasse bygning til krav og behov.

Placering af RCV

Det fremtidige ressource center placeres i Vejle Nord (jf. de 10 principper) på et jordareal langs Juelsmindevej, ejet og udlejet af Vejle kommune. Der er nuværende indkørselsforhold hertil via lyskryds til Nimvej. Behovs- og funktionsanalysen har peget på et behov for 84.000 m² samt mulighed for en potentiel, mindre udvidelse i fremtiden. Der er udarbejdet en principtegning over indretningen og flowet på RCV. Principtegning er vedlagt som bilag, og udgør udgangspunktet for arbejdet med placeringen.

Der er i udvælgelsen af arealet blevet foretaget vurderinger af placering på baggrund af trafikale forhold, borgertilgængelighed, myndighedsforhold og fredningsforhold.

RCV opføres med respekt for de i lokalplanen opstillede krav. RCV indpasses i forhold til lokalplan krav til grønne kiler, drikkevandsinteresser og udpeget natur.

Byggemodning og nedtagning af højspænding udestår. Dette medtages i den separate sagsfremstilling omhandlende byggemodning, som fremføres samtidig med RCV på Økonomiudvalget den 29. april og på Byrådet den 8. maj.

Økonomi

Natur- og Miljøudvalget har med de 10 principper besluttet, at det kommende RCV skal kunne finansieres uden gebyrstigninger. Dette har givet den økonomiske ramme for centret.

Det samlede budget for etablering af RCV er udarbejdet med baggrund i funktionsanalysens krav til arealer og bygningsmasse. Anlægsbudget er udarbejdet af COWI og kvalificeret af Bascon, samt Rambøll.

Projektering og forundersøgelser	11,4 mio.
Tilslutninger	6,2 mio
Anlægsomkostninger	29,8 mio
Bygninger	151,2 mio

DGNB auditor	0,5 mio.
DGNB administration (7% af kontorbygning)	0,9 mio.
Samlet budget	200 mio.

Der er afsat midler til en mere markant og funktionel arkitektur for RCV. Baggrunden for budgettet til arkitektur er en placering som facadegrund ved Juelsmindevej, ønsket om at skabe optimerede og nyskabende løsninger, samt ønsket om en positiv påvirkning af området (princip nr. 8).

Anlægssummen for RCV er beregnet til 200 mio., og finansieres af AffaldGenbrug via henlagte midler (40 mio. kr. i 2020) samt finansiering via lån for 160 mio. kr. i Kommunekredit.

Der er ingen jordkøb, tinglysningsforhold og byggemodning indeholdt i denne finansiering. Den fremtidige arealleje for RCV er kategoriseret som den øvrige udlejning i Vejle Kommune efter markedslejen, og den endelige leje afhænger af det samlede RCV-areal, der altså forventes at blive på 84.000 m².

Ansøgning omkring myndighedskrav til nedlukning af Vestre Engvej og for udvikling af Ny Rosborg varetages af styregruppen bag Ny Rosborg.

Tidsplan

Det vurderes at tage ca. 3 år fra den politiske beslutning til RCV åbner og ca. 4 år fra den politiske beslutning til Vestre Engvej er afrikket. RCV vil være på listen over byggerier, der kræver en VVM undersøgelse af plan og myndighedsforhold. VVM undersøgelse er i tæt samarbejde med planmyndigheden og vil indgå politisk i Teknisk Udvalg som orienterende dagsordenspunkt, når VVM offentliggøres.

Sagens videre forløb

Skal behandles i Økonomiudvalget og byrådet.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at placering og grundareal for et fremtidigt Ressource Center Vejle godkendes,
at arkitektoniske og funktionsmæssige principper for fremtidigt Ressource Center Vejle godkendes,
at finansieringsramme/model for et fremtidigt Ressource Center Vejle godkendes,
at VVM for et fremtidigt Ressource Center Vejle igangsættes,
at geoteknisk undersøgelse af grundarealet igangsættes, og
at tidsplan for et fremtidigt Ressource Center Vejle godkendes.

Beslutning

Anbefalet.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Principtegning for RCV

RCV - BY TEMA

Byggeprogram - Produktion

RCV Voervej trafikanalyse_v3

Tidsplan - RCV

RCV-Præsentation 32 s-komprimeret

Punkt 51: Budget 2020-2023 - Kapacitetsanalyser og driftsudfordringer

00.30.10-S00-3-19

Resume

I forbindelse med budgetprocessen for 2020 skal fagudvalgene udarbejde kapacitetsanalyser på anlægsområdet med henblik på fremlæggelse på byrådets temamøde den 20. maj 2019.

Udvalget har første drøftelse af kapacitetsanalyserne ved dette møde, samt godkendelse af driftsudfordringerne.

Å

Sagsfremstilling

Det følger af tidsplanen for budget 2020-2023, at udvalget i dag skal drøfte kapacitetsanalyserne for det kommende budget samt godkende driftsudfordringer. Nedenfor ses tidsplanen, som udvalget godkendte på sit møde den 4. februar 2019.

Å

Dato	Udvalg	Handling
4. februar 2019	NMU	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
18. marts 2019	NMU	Drøftelse af driftsudfordringer og forebyggende investeringer.
8. april 2019	NMU	Drøftelse af anlæg, kapacitetsanalyse og forebyggende investeringer. Godkendelse af driftsudfordringer.
6. maj 2019	NMU	Drøftelse af teknisk budgetforslag og moderniserings- og effektiviseringstiltag. Godkendelse af kapacitetsanalyser.
27. maj 2019	NMU	Godkendelse af teknisk budget, generelle bemærkninger, aktivitetsforudsætninger, takster og moderniserings- og effektiviseringstiltag.
17. juni 2019	NMU	Orientering om anlægsbudgetforslag.

Å

Der er temamøde for byrådet den 8. og den 20. maj 2019. På mødet den 20. maj skal udvalgsformænd / direktører præsentere:

- Driftsbehov (væsentlige udfordringer)
- Kapacitetsanalyser
- Anlægsbehov

Å

Driftsbehov

På sidste udvalgsmøde blev driftsudfordringer fremlagt for udvalget. På dette møde godkender udvalget, hvilke driftsudfordringer der præsenteres på byrådstemamøde den 20. maj 2019.

Driftsudfordringerne er vedhæftet.

Å

Kapacitetsanalyser

Af Vejle Kommunes budgetstrategi fremgår, at fagudvalgene skal opdatere kapacitetsanalyser fra sidste år samt udarbejde nye, der redegør for de behov og udfordringer, der måtte være.

Definitionen af kapacitetsanalyserne omfatter også afledte kapaciteter.

Å

Kapacitetsanalysen skal drøftes med henblik på fremlæggelse på temamøde for byrådet den 20. maj 2019 og vil indgå i de politiske forhandlinger frem til budgettets vedtagelse.

Å

Kapacitetsanalysen er vedhæftet og vil blive fremlagt på mødet. Det foreslås, at udvalget kommer med inputs til kapacitetsanalysen, som forvaltningen kan arbejde videre med. Derved forventes udvalget at kunne godkende kapacitetsanalysen på mødet den 6. maj 2019. Å Å

Kapacitetsanalysen indeholder elementer fra Vand og Klima / Natur, herunder skov og strand samt turisme og rekreativt.

Å

Anlægsbehov

Forvaltningen har udarbejdet en liste med anlægsønsker, som vedhæftes som bilag. Listen kan anvendes af udvalget som inspiration til budget i balance - spor 2.

Projektnotater, som yderligere beskriver anlæggene, vil blive udleveret på mødet.

Materialet vil ifølge den udmeldte budgetproces ikke blive fremlagt på temamødet i byrådet den 20. maj 2019.

Å

Forebyggende investeringer

Budgetstrategien har fastlagt "forebyggende investeringer" som et tema i Årets budgetlægning. Med forebyggende investeringer menes investeringer, der her og nu medfører en udgift, men hvor investeringen på længere sigt giver en økonomisk gevinst. Direktionen vil rammesætte nærmere definitionen og operationalisering af forebyggende investeringer efter byrådets temamøde den 8. maj.

Å

Administrativ tilføjelse 08.04.19:

Som aftalt på udvalgsmøde er bilaget "NMU Anlægsforslag 2020-2023" opdateret pga. redaktionelle ændringer.

Å

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Natur- og Miljøudvalget.

Å

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at kapacitetsanalysen drøftes.

at driftsudfordringer godkendes.

Å

Beslutning

1. at drøftes.

2. at godkendt.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Å

Bilag

Kapacitetsanalyse B2020 NMU 3.4.19

Driftsudfordringer B2020 NMU 3.4.19

NMU Anlægsforslag 2020-2023 - 8.4.2019

Punkt 52: Anlægsbevilling - Klimatilpasningsprojekt - Østbykvarteret

00.16.00-P20-28-12

Resume

I budgetforliget for 2017-2020 blev der afsat 20 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter i Østbykvarteret og i Grejsdalen, hvoraf de 14,05 mio. kr. er disponeret til Østbykvarteret. I 2017 blev første etape af klimatilpasningsprojektet i Østbykvarteret igangsat. Projektet blev på baggrund af det skitseprojekt, der blev sendt med ansøgningen til Forsyningssekretariatet i 2016 budgetteret til at koste 31,2 mio. kr., hvoraf Vejle Kommune skulle finansiere 7,8 mio. kr. (25%).

I forbindelse med projekteringsfasen er der kommet en mere detaljeret viden om de hydrauliske og fysiske forhold, hvilket giver udfordringer og ændringer af projektet. Dette bevirker, at projektet ikke kan realiseres inden for det budget, der er bevilget til første etape. Der ansøges derfor om en ændret disponering af midlerne til Østbykvarteret, herunder en forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb samt lånoptagelse til projektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Boligforeningen ØsterBO, Vejle Spildevand A/S og Vejle Kommune har indgået et samarbejde om klimatilpasning af Østbykvarteret, da området er udfordret i forhold til oversvømmelser.

I samarbejde med konsulentfirmaet Niras blev der i 2016 udarbejdet et skitseforslag til klimasikring af Østbykvarteret. Skitseforslaget til klimatilpasning af Østbykvarteret er opdelt i to etaper, hvor etape 1 skal klimasikre området ved Rødkildevej og Valløsgade og etape 2 området ved Stormgade. Etape 1 er budgetteret til 31,2 mio. kr. og etape 2 til 23,6 mio. kr., hvilket giver et samlet budget på 55,1 mio. kr. Til sammenligning vil et traditionel projekt med større rørledninger og underjordiske bassiner, der kan håndtere samme vandmængder koste 246 mio. kr.

I 2017 blev første etape af klimatilpasningsprojektet igangsat. Klimatilpasningsprojektet er et medfinansieringsprojekt, hvilket betyder at Vejle Spildevand A/S finansierer 75 % og Vejle Kommune 25 %. Første etape består af en række delprojekter, som skal samtænkes, så der opnås mest mulig synergi, når området skal separatkloakeres og klimasikres.

Projektet er en del af resiliensfyrtårnsprojektet "Fjordbyen" – hvor der er fokus på at skabe et laboratorium for den resiliente bydel. Der arbejdes derfor med helhedsløsninger, hvor vandet håndteres, styres og samtidig skaber værdi, bl.a. ved at rekreative og resiliente byrum og mødesteder indtænkes.

Projektorganisering

Det er Vejle Spildevand A/S der varetager projektledelsen, og der er udarbejdet en samarbejdsaftale og et kommissorium for projektet. Der er nedsat en styregruppe for projektet bestående af ledelsesrepræsentanter fra Boligforeningen ØsterBO, Vejle Spildevand A/S og Vejle Kommune.

Det er ingeniørvirksomheden EnviDan der vandt udbuddet sammen med arkitektfirmaet LabLand Architects.

Status

Siden projektstart er der arbejdet med skitseprojektering af de forskellige delprojekter, hydrauliske beregninger, etablering af ny regnvandspumpestation og fortælling om vandets vej ned gennem byen og ud i fjorden. Der er udarbejdet visionsplaner for "Grøn Kile" og "Boldbane", hvor principperne for vandhåndtering og udformning af de to områder er illustreret. Visionsplanerne er godkendt af Natur- og Miljøudvalget den 20. august 2018 og af Økonomiudvalget den 27. august 2018. Teknisk Udvalg er den 14. august 2018 orienteret om visionsplanerne.

Undervejs i projektførelsen har det vist sig at de hydrauliske beregninger, som er grundlaget for projekteringen af de enkelte delprojekter, har været mere komplekse end forudsat. Dette har bevirket, at beregningerne har taget mere tid, og derved er blevet væsentlig dyrere end det budgetterede. Endvidere har processen i forhold til udarbejdelse af skitseforslag og løsninger taget længere tid, da der er flere parter involveret i projektet, og derfor forskellige hensyn der skal tages. Dette har medført øgede udgifter til mødeaktivitet med bl.a. deltagelse fra rådgiverside end forudsat.

I takt med at der er opnået en mere detaljeret viden om de konkrete forhold og løsningsmuligheder, har det været nødvendigt at foretage ændringer af delprojekter, ligesom enkelte delprojekter er udgået og/eller erstattet af noget andet.

Delprojekterne på henholdsvis boldbanen og på ØsterBO's arealer (vandkorridor og Grøn Kile) er blevet væsentlig dyrere end budgetteret. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med skitseprojekteringen er dukket uforudsete forhold op, som gør at

delprojekterne skal justeres og ændres i forhold til det, der er medtaget i det ansøgte skitseprojekt for klimatilpasningsprojektet.

I det ansøgte var det ikke planen, at boldbanen skulle opdeles i 3 bassiner, hvorfor der i budgettet kun er indregnet økonomi til at etablere en jordvold omkring hele banen. I forbindelse med skitseprojektering og udarbejdelse af visionsplan for boldbanen, herunder inddragelse af brugere mfl., har det vist sig, at en opdeling af boldbanen skaber mulighed for en bedre styring af vandet, så det kun er dele af arealet der oversvømmes afhængig af regnhændelse. Endvidere vil opdelingen give nye muligheder for ophold og aktivitet til gavn for byens borgere.

I forhold til vandvejen gennem ØsterBO's arealer (vandkorridor og Grøn Kile) har det ved vist sig, at vandvejen vil tage for meget areal mellem boligblokkene og i den grønne kile, hvis de etableres som forudsat i det ansøgte skitseprojekt. ØsterBO har derfor ønsket at arealet indskrænkes, hvilket betyder, der skal laves en løsning med støbte elementer og kanaler. Endvidere har det vist sig, at der skal bortskaffes mere forurennet jord end antaget.

Projektledelsen som er Vejle Spildevand A/S, har i marts 2019 udarbejdet et statusnotat vedr. projektets stade og økonomi, hvor de enkelte delprojekters status og økonomi er beskrevet, og hvad årsagen er til ændringer og meromkostninger.

Det samlede budget for hele klimatilpasningsprojektet – etape 1, viser at projektet bliver væsentlig dyrere end budgetteret. Der er under projektførelsen arbejdet med forskellige forslag for at reducere meromkostningerne så meget så muligt. Det reviderede budget er det, som styregruppen for projektet vurderer er nødvendigt, for at projektet kan realiseres og leve op til det der er formålet med projektet.

Det reviderede budget fremgår i bilag til sagen.

Tidsplan

Etape 1 var planlagt til udførelse i perioden 2017-2020, der har dog været nogle forsinkelser undervejs, og der kan også blive tale om nogle forskydningerne, da de enkelte delprojekter er afhængige af hinanden, og af hvilke andre projekter der er i området. Projektet er afhængig af BaneDanmarks projekt vedr. elektrificering, da denne er blevet udsat, kan det blive aktuelt, at udsætte ledningsarbejde under banen til 2021.

Administrativ tilføjelse 08.04.19:

Det på udvalgsrådet viste kort er vedlagt sagens bilag.

Økonomi

I budgetforliget 2017-2020 blev der til klimaprojekt – ØsterBo og Grejsdal afsat 20 mio. kr. fordelt med 5 mio. kr. pr. år. De 20 mio. kr. er fordelt med 14,05 mio. kr. til klimatilpasning i Østbykvarteret – etape 1 (7,8 mio. kr.) og etape 2 (6,25 mio. kr.) og 5,5 mio. kr. til forsinkelse af vand i oplandet til Grejs Å, samt 0,450 mio. kr. til forhøjelse af diger/brinker ved Vejle Å.

På byrådsmøde den 8. marts 2017 under pkt. 56 blev klimatilpasningsprojektet godkendt med et samlet budget på 31,2 mio. kr. hvoraf Vejle Kommune betaler 25 % og Vejle Spildevand A/S betaler 75 %. Der blev bevillet 7,8 mio. kr. til klimatilpasningsprojektet i Østbykvarteret – etape 1. Endvidere blev det godkendt at der optages et lån på 23,4 mio. kr., som afdrages af Vejle Spildevand A/S over 20 år.

Det har nu vist sig, at projektet ikke kan realiseres inden for det budgetterede, hvorfor der søges om en ændret disponering af den økonomi der er afsat til klimatilpasning i Østbykvarteret. Dette betyder at der til realisering af etape 1 tilføres 5 mio. kr. af den økonomi der er afsat til etape 2 i Østbykvarteret. Der søges om godkendelse af et tillægslån på 15,1 mio. kr. som Vejle Spildevand A/S afdrager på over 20 år.

I det ansøgte beløb er der medtaget et risikotillæg på 4,2 mio. kr.

Etape 2

Hvis der overføres 5 mio. kr. til etape 1, vil der være et restbeløb på 1,25 mio. kr. til etape 2 plus et eventuelt restbeløb fra etape 1 i det tilfælde, der ikke bliver behov for anvendelse af risikotillægget.

Det skitseprojekt som blev udarbejdet i samarbejde med Niras i 2016, og som er grundlag for den afsatte økonomi til etape 2, skal ændres. Forudsætninger for etape 2 er ændret på baggrund af den viden og de erfaringer, der er opsamlet i forbindelse med arbejdet med etape 1. Der skal laves et ændret skitseforslag, hvor regnvand fra Grundet og Grundet Hulvej ledes til boldbanen via trykgravitationsledning til fjorden. I etape 1 vil der blive lavet et bygværk, så boldbanen er forberedt til at modtage regnvandet. En sådan løsning er med til at styre og håndtere vandet fra de højtliggende områder, så de ikke giver oversvømmelser nede i byen – bl.a. på Horsensvej og Skovgade samt Stormgade. Endvidere skal der suppleres med tiltag i Stormgade, så vandet kan styres på overfladen.

Vejle Spildevand A/S har lavet et anlægsoverslag på hvad dette vil koste, anlægssummen er anslået til 11,2 mio. kr. eksklusiv tiltag i Stormgade. Heraf vil Vejle Kommune skulle finansiere 25 % svarende til 2,8 mio. kr. og Vejle Spildevand A/S 75% svarende til 8,4 mio. kr.

Der vil efterfølgende blive ansøgt særskilt om godkendelse af etape 2, med henblik på igangsættelse i 2021.

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)				
Udvalg	Stednr	Projekt	Udgift	Indtægt
NMU	146.056	Klimatilpasning Østbykvarteret - Vejle Spildevand	15.075	
NMU	089.067	Klimatilpasning Østbykvarteret - Vejle Kommune	5.025	
Ændring af anlægsbevillinger i alt			20.100	0

Tillægsbevilling til rådighedsbeløb (i 1.000 kr.)				Budgetår	Konsekvenser i overslagsår		
Udvalg	Stednr	Projekt	U/I	2019	2020	2021	2022
Tillægsbevilling:							
NMU	146.056	Klimatilpasning Østbykvarteret - Vejle Spildevand	U	8.625	2.475	3.975	
NMU	089.067	Klimatilpasning Østbykvarteret - Vejle Kommune	U	2.875	825	1.325	
Finansiering:							
NMU	015.070	Klimaprojekt - Østerbo og Grejsdal	U	-3.360	-1.175	-490	
	8.55.72	Låneoptagelse vedr. klimatiltag	I	-15.075			
	8.55.72	Afdrag på lån, Vejle Kommune	U	348	699	705	711
NMU	01.35.46	Afdrag på lån, Vejle Spildevand	I	-348	-699	-705	-711
	7.55.70	Renter på lån, Vejle Kommune	U	62	119	114	108
	7.35.29	Renter fra Vejle Spildevand	I	-62	-119	-114	-108
Tillægsbevilling netto i alt				-6.935	2.125	4.810	0
Kassen (- = forbrug)				6.935	-2.125	-4.810	0

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der gives 2 anlægsbevillinger og afsættes rådighedsbeløb på i alt 20,1 mio. kr. Vejle Kommunes andel på 5,025 mio. kr. finansieres af det afsatte rådighedsbeløb til klimaprojekt i Østbykvarteret.

Vejle Spildevands andel på 15,075 mio. kr. lånefinansieres og afdrages over 20 år. Vejle Spildevands betaling dækker udgifter til renter og afdrag på lån.

Høring

Budget og Finans har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og byrådet.

Sagen sendes til orientering i Teknisk Udvalg den 9. april 2019.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget over for byrådet anbefaler, at der laves en ændret disponering af den afsatte økonomi til klimatilpasning i Østbykvarteret, herunder en forhøjelse på 5,025 mio. kr. til klimatilpasningsprojektet i Østbykvarteret – etape 1, og at der optages et lån på 15,075 mio. kr., som afdrages af Vejle Spildevand A/S over en 20-årig periode. at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes, jf. bevillingsskemaer under afsnittet økonomi.

Beslutning

Anbefalet.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag-Revideret budget-Etape 1

Kort-delprojekter-Klimatilpasning i Østbykvarteret

Punkt 53: Ansøgning om deltagelse i DK2020 den fælles indsats mod klimaforandringerne

00.16.00-P20-5-19

Resume

Realdania åbner nu mulighed for, at 20 kommuner kan følge i fodsporene på de mest klimaambitiøse byer i verden organiseret i bynetværket C40. Ved deltagelse forpligter kommunen sig til at bidrage til at nå Parisaftalens målsætninger. Dette gøres ved at udvikle en handlingsorienteret klimaplan, der definerer, hvordan CO2-neutralitet opnås i 2050, inkl. ambitiøse CO2-reduktionsmål for fx 2030. Det foreslås, at Vejle Kommune søger om deltagelse. Der er ansøgningsfrist den 23. april 2019 kl 12.00.

Sagsfremstilling

På COP21 i Paris i december 2015 indgik de 196 medlemslande i FN's klimakonvention (UNFCCC) en juridisk bindende klimaaftale – Parisaftalen. Parisaftalen er et vigtigt skridt på vejen for den globale omstilling til en lavere udledning af drivhusgasser. Med Parisaftalen er der enighed om en langsigtet målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til under to grader – og om at arbejde for at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader.

Bynetværket C40 udgav efterfølgende ”Deadline 2020 rapporten”. Denne sætter en ramme for, hvordan byer og kommuner i netværket kan bidrage til at opnå Parisaftalens målsætninger.

Realdania vil gerne støtte op om arbejdet ved at give danske kommuner en mulighed for at komme helt i front med klimaarbejdet. Realdania har derfor indbudt alle danske kommuner til at søge om deltagelse i DK2020, men kun 20 kommuner vil blive udvalgt til DK2020 projektet, der løber fra maj 2019 til april 2020. De 20 deltagende kommuner tilbydes redskaber til at løfte klimaindsatsen, men også teknisk hjælp og sparring fra globale og danske eksperter fra C40 og CONCITO.

Alle kommuner kan søge om deltagelse, men de 20 deltagende udvælges ud fra følgende kriterier:

- 1: Motivation for deltagelse, her vægter den politiske opbakning betydeligt samt de tildelte ressourcer til projektet.
- 2: Spredning af kommuner på hhv. geografi (alle regioner), kommunetype (storbykommuner, mellemkommuner, landkommuner og yderkommuner) og potentialer/udfordringer i forhold til den grønne omstilling (fx erhvervsstruktur, mobilitet, energi mm.)

Realdania oplister følgende fordele ved at deltage:

Fordele:

- Adgang til viden om de konkrete elementer af C40's standard for klimaplanlægning gennem workshops og værktøjer.
- Løbende dialog og målrettet assistance med C40 og CONCITO.
- Netværkslæring kommunerne imellem.
- Individuelt og efter behov adgang til konsulentbistand.

Formålet med deltagelse er udvikling af en handlingsorienteret klimaplan, der definerer, hvordan Vejle Kommune (og de øvrige deltagere) opnår CO2-neutralitet i 2050, inkl. ambitiøse CO2-reduktionsmål for fx 2030. I den forbindelse stiller Realdania følgende krav til Vejle Kommune (og de øvrige deltagere):

- Være villig til at forankre projektet politisk i kommunen.
- Være villig til at indgå i et forpligtende samarbejde og tage de nødvendige skridt til at opdatere eller videreudvikle vores eksisterende klimastrategi 2.0 fra 2013.
- Udpege en tværfaglig kontaktperson og afsætte de nødvendige medarbejdertimer, som forventeligt er ca. et årsværk.

Økonomi

Under forudsætning af at byrådet tiltræder at der ansøges, vil der blive forelagt en særskilt sag, hvor forvaltningen redegør for et oplæg til disponering af ressourcer.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og byrådet.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget anbefaler byrådet, at Vejle Kommune søger om deltagelse i DK2020.

Beslutning

Anbefalet.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Interessetilkendegivelse-fra-borgmester_skabelon

Ansoegningsskema-DK2020

Punkt 54: Beskyttelse af boringsnære arealer og sløjfning af gamle borer og brønde

09.08.24-P16-2-18

Resume

Vejle Kommune er i gang med at lave nye retningslinjer og indsatser for beskyttelse af grundvandet. Vi har holdt møder med de mange interessenter om de forskellige tiltag, der kan sikre grundvandet mod forurening - herunder indsatser i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og sløjfning af gamle borer og brønde. Der er stor opbakning både til forslaget om indsatser i BNBO og til forslaget om sløjfning af de gamle borer og brønde, der ikke længere er i brug. Indsats overfor BNBO afventer udspil fra staten. Realisering af indsatser forudsætter, at der tilføres midler.

Sagsfremstilling

Indsatser i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Regeringen har i 2019 besluttet, at man erhvervsmæssigt ikke længere må bruge pesticider inden for BNBO.

Kommunerne har derfor fået til opgave, at bistå vandværkerne med forhandlinger med lodsejere, der har jord inden for BNBO. I aftalen ligger, at lodsejerne (ca. 110) modtager fuld erstatning, som skal finansieres over vandtaksterne. Inden forhandlingerne kan gå i gang, skal Vejle Kommune risikovurdere ca. 110 BNBO'er (ca. 80 ha) i forhold til sårbarhed, forureningskilder, fremtidig anvendelse mv. Det forventes, at der er indgået frivillige aftaler inden 2023. Hvis det ikke sker, vil der komme et generelt forbud mod sprøjtning i BNBO.

I sag nr. 44 redegjorde Teknik & Miljø for den nye opgave med grundvandsbeskyttelse i BNBO. Opgaven strækker sig over de næste 4 år, og indeholder mere præcis følgende punkter:

- Screening af BNBO'er til alle vandværksboringer i Vejle Kommune
- Kortlægning af forureningskilder i BNBO
- Forhandling med lodsejere
- Fastsættelse af erstatninger

Sløjfning af gamle borer og brønde

Oprindeligt havde alle ejendomme på landet deres egen vandforsyning. Efterhånden som vandværkerne har lagt ledninger i det åbne land, er flere og flere ejendomme blevet tilsluttet, og deres egen boring er blevet overflødig. Det samme gælder, når en landmand laver en ny boring til erstatning for en gammel markvandingsboring, der er faldet sammen eller ikke længere kan yde så godt, som der er behov for. Tidligere var der ikke regler for de ubenyttede borer og brønde, men i dag skal en boring sløjfes, hvis den ikke bliver brugt. Gamle borer bliver med tiden utætte, og forurenede overfladevand kan trænge ned i vores rene grundvand. Det vil derfor være en oplagt mulighed at få så mange ubenyttede borer og brønde sløjfet som muligt. - Jo færre huller, der er ned til grundvandet - jo mindre er risikoen for forurening. I vandværkernes indvindingsoplande er der den største risiko for forurening af det grundvand, som de fleste borgere bruger som drikkevand.

Ejeren af en boring har ansvaret for, at den bliver sløjfet af en godkendt brøndborer, hvis der ikke længere er brug for den.

Teknik & Miljø har ikke et fuldstændigt overblik over, hvor mange ubenyttede borer og brønde, der findes i Vejle Kommune. Vi er derfor afhængige af borgernes hjælp til at finde dem. Teknik & Miljø vurderer, at en tilskudsordning vil være en god hjælp til at finde en del af de gamle borer og brønde, samt få dem sløjfet. Forslag til modeller for indsats er nærmere beskrevet i bilaget.

Anbefaling er:

At evt tilskud og indsats til sløjfning af gamle borer og brønde kun skal ske i vandværkernes indvindingsoplande og At Teknik & Miljø som udgangspunkt ikke fornyer en indvindingstilladelse, hvor der ikke har været en indvinding i de seneste 5 år, og samtidigt kræver den ubenyttede boring sløjfet.

Lovgrundlag

Vejledning til beskyttelse af BNBO er i høring, og der er endnu ikke udarbejdet en bekendtgørelse.

Vandforsyningslovens § 35 giver kommunen hjemmel til at tilbagekalde en tilladelse, hvis der ikke har været indvundet vand i 5 sammenhængende år. § 36 giver kommunen hjemmel til at påbyde sløjfning af brønde og borer, der er overflødige.

Økonomi

Miljø- og fødevareminister opfordrer til, at kommunerne går i gang med opgaven med grundvandsbeskyttelse i BNBO nu. Det er endnu ikke afklaret om, der kommer DUT-midler til løsning af opgaven. Opgaven strækker sig over de næste 4 år, men vil variere i omfang over de enkelte år.

Det foreslås, at opgaven med BNBO kædes sammen med sløjfning af gamle borer og brønde. Hermed får forvaltningen mulighed for løbende at justere ressourcerne afhængig af behov.

I gennemsnit forventer forvaltningen, at der skal anvendes ca. 1,5 ÅV til opgaven med BNBO og sløjfning af gamle borer og brønde. Herudover foreslår forvaltningen, at der gives et tilskud på maksimalt 7.500 kr. til sløjfning af en gammel boring eller brønd.

Realisering af indsats afhænger af, at der afsættes midler i budgetforhandlingerne. Teknik & Miljø foreslår derfor, at der bevilliges 1 mio. kr. pr. år i 4 år til fordeling mellem opgaven med grundvandsbeskyttelsen i BNBO og sløjfning af gamle borer og brønde.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter finansiering af forslaget om opgaven med grundvandsbeskyttelse i BNBO og sløjfning af gamle borer og brønde, herunder tidshorisont og form for indsats (tilskud/ikke tilskud)

at indsats overfor BNBO tager udgangspunkt i anbefalinger fra staten

at model og indsats for sløjfning af borer/brønde og BNBO nærmere besluttet når de økonomiske rammer er kendt og at indsats påbegyndes fra 2020

Beslutning

1. at drøftet og 2.-4. at godkendt.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Miljø- og Fødevareminister Jakob Ellemann-Jensens brev til kommunerne med vejledning om BNBO

Administration af sløjfning af gamle borer og brønde

Punkt 55: Præsentation af visioner, principper og mål i Natur- og Friluftsstrategi 2019

01.00.00-P22-1-18

Resume

I forbindelse med revision af Natur- og Friluftsstrategi 2019 præsenteres og drøftes udkast til visioner, principper og mål i strategien. Endvidere drøftes det videre forløb for borgerinvolvering og behandling i Natur- og Miljøudvalget (NMU).

Sagsfremstilling

På NMU mødet 4. februar 2019 orienterede forvaltningen om gennemførte indsatser beskrevet i den nuværende Natur- og Friluftsstrategi fra 2015 i forbindelse med revision af strategien.

Forslagene til den reviderede Natur- og Friluftsstrategi 2019 er udarbejdet på baggrund af kommentarer fra NMU i forbindelse med drøftelse af årsprogram, temamøder og input fra medarbejdere i Teknik & Miljø m.m.

I lighed med Natur- og Friluftsstrategi 2015 er strategien for 2019 opbygget med visioner, principper, mål og indsatser. Mål og indsatser er udarbejdet for hvert af områderne:

- friluftsliv
- ådalene og den lysåbne natur
- skov
- vandløb og søer
- Vejle Fjord
- formidling.

På dette møde præsenteres udkast til visioner, principper og mål til udvalgets godkendelse. Disse sammenholdes med den gældende strategi fra 2015 (er vedlagt som bilag).

På kommende NMU-møde foreslås det, at indsatser drøftes på samme vis, hvorefter strategien foreslås sendt i høring i andre udvalg, lokalråd, bestyrelsen for Vejle Ådal og Fjord, Miljøforum og på borgermøde.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at visioner, principper og mål i Natur- og Friluftsstrategi 2019 godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Sammenligning af visioner, principper og mål i 2015 og 2019

Punkt 56: Orientering om udvikling af Store Grundet Skov Syd til sundhedsskov

04.10.00-G01-1-17

Resume

Udviklingen af Store Grundet Skov Syd til sundhedsskov er fortsat. Der er afholdt flere møder med nye interesserede brugergrupper fra både institutioner og frivillige organisationer samt med naboer. Samarbejde og fundraising har indtil videre resulteret i ekstern finansiering på 3.529.000 kr. Samarbejde og fundraising fortsættes det næste halve år, hvorefter der udarbejdes en endelig plan og budget med oversigt over opnået ekstern finansiering. Forslag til bidrag til fondsmoms og egenfinansiering fra Vejle Kommune søges i forbindelse med nuværende budgetproces 2020.

Sagsfremstilling

Samarbejde på tværs

Sundhedsskoven er med til at udvikle samarbejde på tværs af kommunale forvaltninger og med civilsamfundet. Afsæt i interesse for natur og friluftsliv til at fremme sundhed har givet flere konstruktive møder mellem ledere, medarbejdere og frivillige inden for sundheds-, social- og naturområdet. Møderne har skabt en god dialog om konkrete muligheder for brug af naturen i Vejle til sundhedsfremme og forebyggelse, herunder aftaler om informationsmøder for ansatte om Vejle Kommunes friluftsfaciliteter og muligheder for reservation af disse.

Gruppen af samarbejdspartnere har ændret sig. Vejle Sygehus har trukket sig som samarbejdspartner, idet sygehuset arbejder med fundraising til etablering af en taghave og vurderede, at sundhedsskoven kunne konkurrere om bevillinger fra fonde til dette projekt. Til gengæld er samarbejdet udvidet med andre partnere, så gruppen af samarbejdspartnere nu rummer tre institutioner (Sundhedshuset, Center for Social Rehabilitering og Psykiatrisk Afdeling), tre frivillige organisationer (Kræftens Bekæmpelse, som ejer af Kræftpatienternes Hus, Vejle, SIND Vejle og Sommerfuglebevægelsen) samt forskere i forskningsgruppen 'Natur, Sundhed og Design', Københavns Universitet (KU). Hertil kommer, at flere har udtrykt interesse for at indgå som samarbejdspartner. Det er bl.a. Center for specialundervisning til voksne og unge (CSV), som gerne vil bruge sundhedsskoven til undervisningsforløb til bl.a. unge på Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) og beboere fra bl.a. den nærliggende Finlandsparken.

Naboorientering og samarbejde

Der er afholdt et samlet orienteringsmøde for alle naboer rundt om Store Grundet Skov. Med fokus på dele af skoven er der endvidere holdt møder med repræsentanter fra kolonihaveforeningen, Bofællesskabet Lille Grundet og beboere i Beriderbakken 38 og 41.

I forvaltningen opleves en klar opbakning til udvikling af Store Grundet Skov til en sundhedsskov fra naboerne, men samtidig stor bekymring for bl.a. konflikter med kommende brugere, placering af faciliteter, parkeringspladser og adgangsveje. For at få en god proces og dermed skabe grundlag for godt samarbejde med naboerne og øvrige brugere af sundhedsskoven vurderes det, at det er nødvendigt at afsætte ressourcer til dette.

Anlægsarbejde

Der er anlagt en sti øst for skoven med belægning og bredde, så stien kan bruges til fremtidig drift af skoven.

Der er afholdt workshop med medarbejdere ved psykiatrisk afdeling, øvrige samarbejdspartnere, herunder forskere fra forskergruppen 'Natur, Sundhed og Design, KU, om detailplanlægning af 'Den lille rundtur' tæt på Psykiatrisk Afdeling. Anlægget af 'Den lille rundtur' er påbegyndt og forventes afsluttet i løbet af foråret.

Der er planlagt bålplads på den åbne plads 'Moster Karens Fold', som vil blive anlagt i løbet af de næste måneder (se vedlagte kort).

Parkering og trafik

Langs skoven mod øst og vest er der skovveje, som i store træk følger højdekurverne langs den stejle skræntskov. For at hindre, at disse veje bruges af gennemkørende trafik, vil der blive etableret spærringer til at hindre kørsel med bil. Da skoven indtil 2017 var privat skov, er der ikke anlagt parkeringspladser til besøgende i skoven, ligesom parkeringspladser til besøgende heller ikke er indarbejdet i nuværende lokalplaner. For at kompensere for dette planlægges det at etablere flere mindre pladser, der kan fungere både som læggepladser for tømmer fra skovning af træer i skoven og til parkering. Det er planen at anlægge pladser ved begge skovveje langs skoven.

Økonomi

Til projektet har vi modtaget 2 mio. kr. i støtte fra Trygfonden og 529.000 kr. fra 15. Juni Fonden. Psykiatrisk Sygehus, Region Syddanmark har bidraget med 750.000 kr. Desuden foreslås, at Friluftsrådets pris som Årets Friluftskommune

2016 på 250.000 kr. anvendes i sundhedsskoven (præsenteres i separat indstilling). Det giver samlet ekstern finansiering på 3.529.000 kr. af det samlede budget på 9,7 mio. kr.. Det er aftalt med fondene, at fundraising fortsættes, således at der kan afventes svar indtil august 2019. I alt 14 fonde og puljer er søgt om støtte, og der er modtaget afslag fra to fonde på ansøgning. Efter august udarbejdes revideret budget for finansiering og udgifter til udvikling af sundhedsskoven inklusiv egenfinansiering fra Vejle Kommune.

Revideret budget bliver fremsendt til godkendelse hos involverede udvalg, som er Natur- og Miljøudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Voksenudvalget. Herefter sendes budgettet til godkendelse hos bevillingsgivende fonde og puljer. Vejle Kommunes medfinansiering og fondsmoms søges i forbindelse med nuværende budgetproces 2020.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Natur- og Miljøudvalget.

Sagen sendes til orientering i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og i Voksenudvalget.

Historik

Udkast til projektbeskrivelse om udvikling af Store Grundet Skov til en sundhedsskov er tidligere blevet præsenteret for NMU på et fællesmøde med Sundhedsudvalget. På dette møde var der tilslutning til at arbejde videre med udvikling af sundhedsskov, herunder fundraising. Projektet er senere blevet behandlet på Voksenudvalget, som ligeledes tilsluttede sig, at der arbejdes videre med sundhedsskoven.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orientering tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Kort med Den lille rundtur og bålplads

Punkt 57: Brug af Friluftsprisen i Store Grundet Sundhedsskov

01.00.00-P20-2-19

Resume

Det indstilles, at Friluftsrådet ansøges om brug af Friluftsprisen 2016 til udvikling i St. Grundet Sundhedsskov. Det bliver til både mentale og fysiske hvilesteder, som vil skabe nydelse af naturen for alle besøgende i skoven. Friluftsprisen foreslås at indgå i det samlede budget for udvikling af St. Grundet Sundhedsskov. Det er visionen, at Friluftsprisen bruges til, at en kunstner sammen med Miljøprojektet og Materielgården skaber bænke, der som landskabsskulpturer fremmer oplevelser af naturen i St. Grundet Skov.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle Kommune modtog i 2016 Friluftsrådets pris som Danmarks Friluftskommune. Prisen er på 250.000 kr. og skal anvendes til udvikling af friluftslivet efter ansøgning til Friluftsrådet. Prisen skal anvendes i løbet af 2019 eller 2020.

Vision

Det er visionen med Store Grundet Sundhedsskov at skabe en skov, der i æstetik og faciliteter adskiller sig fra de øvrige kommunale skove for at understøtte oplevelsen af at være i en anderledes skov og intuitivt fornemme sundhedsskovens overordnede formål. Et virkemiddel er arkitektur, et andet er kunst.

Alfio Bonanno er kendt for at skabe landskabsskulpturer og faciliteter i naturmaterialer, som fremmer naturoplevelser. Netop naturoplevelser er centralt i sundhedsskoven, da dette gør det naturligt 'at komme ned i tempo', hvilket er et omdrejningspunkt i arbejdet med mental træning.

Det foreslås, at kunstneren arbejder med at skabe bænke ud af naturens materialer, så de formidler og fremmer stedets kvalitet og derved giver øget naturoplevelse. For skovens besøgende vil bænke blive en ekstra oplevelse. Bænkene bliver landskabsskulpturer, som samtidig bliver oplagte steder for formidling af naturoplevelser og Friluftsprisen. Resultat i form af antal bænke eller siddepladser på bænke er svært at angive på forhånd, da de skabes i en kunstnerisk proces. Viden fra samarbejdet kan bruges fremover, idet det er planen, at arbejdet udføres i samarbejde med Miljøprojektet og skovpersonalet på Materielgården, så der opbygges viden internt i Vejle Kommune om at bruge naturmaterialer til faciliteter ude i naturen, som fremmer stedernes særlige kvaliteter og dermed øger oplevelsespotentialt.

Særlige faciliteter i naturen understøtter Friluftsrådets ønsker for anvendelse af prisen.

Eksempler på Alfio Bonannos arbejde er vedhæftet som bilag.

Økonomi

Projektet finansieres af prisen på 250.000 kr. fra Friluftsrådet. I forbindelse med realisering af Friluftsprisen forventes ikke brug af kommunale midler, da Friluftsrådet ikke kræver medfinansiering i forbindelse med anvendelse af Friluftsprisen.

Brugen af Friluftsprisen vil indgå i det nuværende budget for udvikling af Store Grundet Sundhedsskov og vil således bidrage til finansiering af det samlede projekt.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Friluftsprisen anvendes til bænke udformet i samarbejde med Alfio Bonano i St. Grundet Sundhedsskov, og at der søges om dette hos Friluftsrådet.

Beslutning

Godkendt.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Presentation af Alfio Bonanno

Punkt 58: Godkendelse af oplæg til ny kultur-, idræts- og fritidspolitik

20.00.00-P22-1-19

Resume

Kultur- og Idrætsudvalget skal drøfte og godkende oplæg til en ny kultur-, idræts- og fritidspolitik samt sende politikken i høring i udvalg og råd. Processen omkring politikken startede i august 2017. En central del af processen har været at inddrage de øvrige fagudvalg, relevante råd samt borgere i Vejle Kommune. Det første udkast til en politik blev sat i bero i maj 2018. Et nyt oplæg til en politik blev drøftet i Kultur- og Idrætsudvalget 11. december 2018 og på temamøde i Byrådet den 6. februar 2019. Bemærkninger fra Kultur- og Idrætsudvalgets møde samt temamødet i Byrådet er indarbejdet i nærværende oplæg.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kultur- og Idrætsudvalget besluttede på sit møde den 15. august 2017, sag 64, at igangsætte processen omkring en ny kultur-, idræts- og fritidspolitik.

Processen omkring den nye politik blev indledt ved at indhente input fra de øvrige fagudvalg og råd til, hvad der skulle kendetegne den kommende politik. Ud fra de indkomne input blev ni hovedtemaer valgt ud. De ni temaer blev grundlaget for den efterfølgende borgerinddragelse. Borgerinddragelsen fandt blandt andet sted via facebook siden "Kultur og Fritid på Tværs" og indhentning af borgernes ideer via opstillede træer/opslagstavler på kommunens fem biblioteker og i fem af kommunens haller.

Input fra fagudvalg og råd samt borgerinddragelsen blev præsenteret for Kultur- og Idrætsudvalget på temamødet i januar 2018. Efterfølgende er de ni identificerede temaer prioriteret ned til et grundlæggende ønske om at arbejde på tværs samt fem fokuspunkter.

Det første udkast til en politik blev sat i bero i maj 2018. Det nuværende oplæg til en ny politik indeholder det samme tværgående fokus samt temaer, dog omskrevet og med en tilføjelse af fokus på nye tendenser med titlen "helt fremme i skoene". Det nye oplæg til en politik er drøftet på Kultur- og Idrætsudvalget den 11. december 2018 og på temamøde på Byrådet den 6. februar 2019.

Oplæg til politik

Kultur-, idræts- og fritidspolitikken "Det bedste sted at leve" understøtter sammen med kommunens andre politikker Vejle Kommunes vision "Vejle med Vilje". Målet er, at Vejle vil være den mest attraktive kommune at bo og leve i.

Det nuværende oplæg til en politik forholder sig til en række samfundstendenser, for eksempel den ændrede demografi, behovet for øget samarbejde omkring fysisk og mental sundhed på tværs af fagforvaltninger samt et kommunalt medansvar for at styrke den demokratiske dialog og sociale sammenhængskraft.

Kultur- idræts- og fritidspolitikken tager afsæt i de ønsker, som politikere, råd og borgere har udtrykt undervejs. Et væsentligt bidrag har været gentagne ønsker om mere samarbejde på tværs af fagudvalg, fagområder og lokalområder. Et hjørneflag i politikken er derfor fokus på det tværgående samarbejde, og at politikken skal understøtte Byrådets vision "Vejle med Vilje" og øvrige strategiske kommunale dagsordener.

Politikkens fem temaer er:

- En del af løsningen
- Dem, der får det til at ske
- Bevægelse og udfoldelse for alle
- Det, der samler os
- Helt fremme i skoene

En uddybelse af de enkelte temaer fremgår af politikken, der er vedlagt som bilag.

Den videre proces

- Kultur- og Idrætsudvalget sender oplægget til den nye kultur-, idræts- og fritidspolitik i høring i perioden den 27. marts til den 30. april 2019 hos relevante råd, udvalg, bestyrelser og i MED-systemet.
- Behandling af høringssvar og endelig godkendelse af politikken på Kultur- og Idrætsudvalget den 28. maj 2019.
- Kultur-, idræts- og fritidspolitikken behandles i Byrådet den 19. juni 2019.

Historik

Kulturdirektøren indstiller, 19. marts 2019, pkt. 32:
at oplægget til en ny kultur-, idræts- og fritidspolitik godkendes og sendes i høring.

Kultur- og Idrætsudvalget, 19. marts 2019, pkt. 32:
Godkendt, dog med enkelte redaktionelle ændringer.
Torben Elsig var fraværende.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget eventuelt afgiver høringssvar.

Beslutning

Udvalget bemærkede, at naturen i større grad bør indtænkes som en del af kulturtiltagene og i de enkelte målsætninger.
Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Det bedste sted at leve - Færdig 26-03-2019

Punkt 59: Orientering om undersøgelser af malakitgrønt m.m. i søerne i Randbøldal

06.11.00-K00-1-16

Resume

Der er lavet yderligere undersøgelse af sedimentudbredelse og forureningen af slammet i søerne i Randbøldal. Undersøgelserne viser, at al slammet i søerne er forurenet med Malakitgrønt og leucomalakitgrønt. Undersøgelserne viser også, at slamlaget er lidt mindre end hidtil antaget. Det er fortsat vurderingen, at en oprensning vil koste et to cifret millionbeløb. Det indstilles, at undersøgelsesresultaterne sendes til Miljøstyrelsen med en opfordring til at prioritere problematikken ved udarbejdelsen af vandområdeplanerne for tredje planperiode.

Sagsfremstilling

Historik

I efteråret 2016 blev Vejle Kommune opmærksom på, at de Hollandske Fødevaremyndigheder, i forbindelse med en stikprøvekontrol af et parti fisk fra et dambrug ved Vejle Å, havde fundet et indhold af malakitgrønt (MG) og/eller leucomalakitgrønt (LMG) i fiskene, der var over EU's aktionsgrænse for akvakulturprodukter. Dambruget blev sat i karantæne af Fødevarestyrelsen. På denne baggrund iværksatte Vejle Kommune en undersøgelse af sediment og vildfisk i Vejle Å opstrøms St. Lihme Dambrug. Forureningen blev afgrænset til at stamme fra de opstemmede søer i Randbøldal. Slammet i søerne var forurenet med malakitgrønt og leucomalakitgrønt. Fra slammet kan malakitgrønt og leucomalakitgrønt frigives til åvandet og transporteres nedstrøms, hvor det optages i vild- og dambrugsfiskenes væv. Det blev vurderet, at forureningen skyldtes en lovlig brug af stoffet for over 25 år siden.

Kommunen gik i foråret 2017 i dialog med Miljøstyrelsen om problemet og mulighederne for at løse dette. Den samlede konklusion på daværende tidspunkt var, at der ikke var en akut fare for folkesundheden, og at der tidligst kunne ske en oprensning af det forurenede sediment om 5-10 år, via midlerne til Vandhandleplan 3 (2021-2027). En konsekvens har været, at det ikke er muligt for de påvirkede dambrug at afsætte deres produktion til konsum.

Sagen har senest været behandlet i Natur- og Miljøudvalget den 9. marts 2018.

Supplerende undersøgelser

For at få et endnu bedre grundlag for dialogen med interessenterne, samt at kunne levere en meget detaljeret viden om slammets og forureningens udstrækning til Miljøstyrelsen til brug for mulig indsats i næste vandplanperiode fra 2021 til 2027, er der udtaget prøver i flere dybder i 19 punkter i den nedre sø og i 6 punkter i den øvre sø. Se bilag 1.

Den dybestliggende prøve i alle punkter er udtaget i det, der forventes at være den oprindelige bund, bestående af grovtkornet sand og småsten. Ovenpå denne bund ligger et lag af sort, finkornet slam. Dette finkornede slam er der i hvert punkt udtaget op til 2 prøver afhængig af dette lags udbredelse.

Karakterisering af sediment og analyseresultater

Der er en klar adskillelse mellem det, vi formoder er den oprindelige bund og et overliggende slamlag, som næsten overalt slutter tæt på vandspejlet. Den formodede oprindelige bund består af sand, grus og sten.

De nye analyser viser op til 2920 µg/kg vådt sediment (slam) i den nedre sø og op til 2940 µg/kg vådt sediment (slam) i den øvre sø. De nye analyser er udført på prøver, som er udtaget i slamlaget ca. 0.5 meter over sand/gruslagt, som, vi formoder, er oprindelig bund.

Prøver udtaget i den øverste del af sand/gruslaget viser et indhold på op til ca. 500 µg/kg vådt sediment. Hovedparten af prøverne viser dog et væsentligt lavere indhold.

Der er ikke fastsat nogen grænseværdier for acceptabelt indhold af leucomalakitgrønt og malakitgrønt i slam eller lignende, idet det ikke efter 1990 har været tilladt at anvende stofferne i EU.

9 af slamprøverne og 6 af prøverne med sand/grus er analyseret for en række tungmetaller, kulbrinter og andre miljøfremmede stoffer (jordpakken). Prøverne viser forskellige grader af forurening. Vurderet på baggrund af disse jordkvalitetskriterier vil en del af materialet skulle i deponi, og andet vil måske kunne udbringes på landbrugsjord eller genanvendes på anden måde, såfremt det ved en eventuel oprensning er muligt at holde de enkelte fraktioner adskilt.

Konklusion

Slamlagets dybde er mindre end tidligere antaget. Det har dog stadig et væsentligt omfang med en maksimal dybde på 3-3,5 meter. Koncentrationen af leucomalakitgrønt og malakitgrønt er på samme niveau i bunden af slamlaget som i toppen af dette. Det må derfor antages, at al slammet er forurenet med leucomalakitgrønt og malakitgrønt. I forhold til jordforureningskriterierne (tungmetaller, kulbrinter og miljøfremmede stoffer) karakteriseres slammet som lettere forurenet og forurenet.

Der er en god afgrænsning mellem slamlaget og den underliggende bund af sand og grus. Der findes leucomalakitgrønt og malakitgrønt i sandet, men i betydeligt mindre koncentrationer end i slamlaget. Hvor stor en del af dette, som skyldes forurening af prøverne, når de trækkes op gennem slammet, vides ikke. I forhold til jordkvalitetskriterierne karakteriseres sandet som uforurenet og lettere forurenet.

Til trods for at mængden af slam er mindre end oprindeligt antaget, er der stadig tale om en stor mængde, som er vanskelig at håndtere på grund af dets mere eller mindre flydende konsistens (stort vandindhold). Det skønnes derfor stadig, at en oprensning af søerne vil beløbe sig til et større tocifret millionbeløb.

Den eneste mulige kilde til finansiering af en oprensning er for tiden de midler, som er knyttet til gennemførelsen af Statens Vandområdeplaner. Næste mulighed for at få en indsats omkring Søerne i Randbøldal finansieret vil være, at Miljøstyrelsen prioriterer den i vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027). Det forventes, at miljøfremmede stoffer og vandkemi bliver et nyt element i udpegningsgrundlaget.

Såfremt der ikke sker en oprensning af slammet i søerne, vil driften af de berørte dambrug være problematisk i mange år frem. Der vil ligeledes i mange år frem ske en ophobning af malakitgrønt/leucomalakitgrønt i vildfisk nedstrøms søerne. Sidstnævnte er dog ikke pt vurderet at være et sundhedsproblem. Der er ikke fundet viden, som indikerer, at de små koncentrationer i vandløbsvandet har en negativ effekt på dyre- og planteliv i øvrigt.

Orientering af interessenter

De berørte dambrugsejere, Dansk Akvakultur, lodsejerne, Fødevarestyrelsen og Embedslægen orienteres om disse undersøgelser. Ligeledes fremsendes undersøgelsesresultaterne til Miljøstyrelsen, således at de kan indgå i basisanalysen forud for udarbejdelsen af vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027). Der vil tidligst være mulighed for at søge statslige midler til oprensning i forbindelse med en løsning på de spæringsmæssige konsekvenser af opstemningerne på dette tidspunkt. Der er dog ingen garanti for, at der vil blive bevilget midler til den tid.

Der er ikke andre offentlige tilskudsmuligheder.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

at undersøgelsens resultater udsendes til berørte dambrugsejere, Dansk Akvakultur og andre interessenter.

at undersøgelsens resultater sendes til Miljøstyrelsen med en opfordring til at prioritere problematikken ved udarbejdelsen af vandområdeplanerne for tredje planperiode.

Beslutning

Lone Myrhøj fremsatte forslag om at der tilføjes et 4. at lydende; "at forvaltningen udarbejder et skitseprojekt til oprensning af malakitgrønt m.m. i søerne i Randbøldal".

Udvalget tilsluttede sig forslaget.

Således blev indstillingen og suppleret af det 4. at godkendt.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 placering af nye prøvetagningspunkter

Bilag 2 Uddybende notat vedrørende sediment og forurening

Punkt 60: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-2-17

Resume

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Natur- og Miljøudvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Drøftet.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 61: Meddelelser

00.22.00-A26-2-17

Resume

Meddelelser til og fra Natur- og Miljøudvalget.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Søren Peschardt og Lars Schmidt var fraværende.